

Social- og integrationsministerens talepapir fra samrådet i Folketingets Socialudvalg den 23. april 2013 – samrådsspørgsmål A, B og C ad L 158.

Det talte ord gælder

Indledningsvis vil jeg gerne slå fast, at sagsbehandlingstiderne i de sociale nævn i dag er alt for lange. Borgerne skal vente alt for længe på at få afgjort deres klagesager. Det kan være dybt problematisk for en borger i lang tid at være usikker på, om der er hjælp at få.

Regeringen lægger vægt på, at sagsbehandlingstiderne skal være væsentlig kortere, end de er i dag. Derfor er der sat en række initiativer i gang. Det gælder særligt lovforslaget om en forenklet klagestruktur. Og der er også iværksat initiativer for på helt kort sigt at nedbringe sagsbehandlingstiden i de sociale nævn.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i de sociale nævn har desværre været stigende i en række år.

Økonomi- og Indenrigsministeriet, som har det overordnede ansvar for statsforvaltningernes sagsbehandlingstider, peger på stigningen i antallet af klagesager som primær årsag. Økonomi- og Indenrigsmini-

steriet har således oplyst, at antallet af indkomne sager i de sociale nævn i perioden 2008- 2011 steg med 44 pct.

I samme periode har statsforvaltninger øget produktionen. Det har dog ikke været nok til at bringe balance mellem de indkomne sager, og de sager, der afgøres. Det er den væsentligste årsag til de lange sagsbehandlingstider.

Der er i 2012 sket et fald i antal indkomne sager i forhold til 2011, og balancen mellem indkomne og afgjorte sager er dermed næsten nået.

Desværre er der en del sagsbunker af ældre sager, der fortsat vil påvirke de gennemsnitlige sagsbehandlingstider et stykke tid endnu.

Udover antallet af sager, er der en række andre forhold, som har påvirket produktionen og sagsbehandlingstiderne i perioder.

Økonomi- og Indenrigsministeriet peger bl.a. på:

- En ophobning af sagsbunker af ældre sager, der har været særligt tidskrævende at afvikle.

- Periodevise driftsproblemer ved opdatering af IT-infrastruktur i 2011
- Og endelig medarbejdertilpasninger i 2012 på grund af laver bevillinger og opsigelser som følge af den kommende reorganisering af statsforvaltningerne og klagesystemet.

Der er allerede iværksat en række initiativer, der skal forbedre sagsbehandlingstiderne også på kort sigt:

- Der er i Økonomi- og Indenrigsministeriets resultatkontrakt for 2013 særligt fokus på produktionen i 2013. Statsforvaltningerne skal bl.a. månedsvis indsende status for produktionen i de sociale nævn.
- Statsforvaltningerne har skærpet fokus på området og holder bl.a. månedlige samtaler om produktionen.
- Der er afsat 1,5 mio. kr. til merarbejdsprojekter, hvor sager i de sociale nævn og beskæftigelsesankenævnene kan behandles udenfor den normale arbejdstid.
- Særligt belastende sager er prioriteret og behandles hurtigere end andre sager. Det gælder f.eks. sager om hjælp til børn og unge samt særlig hjælp til voksne og merudgifter.

Herudover er der iværksat en række formidlingsinitiativer, som skal bidrage til, at kommunerne i højere grad træffer korrekte afgørelser første gang. Det er initiativer, der vil have effekt både på kortere og længere sigt. Jeg kan blandt andet nævne:

- At Ankestyrelsens rådgivning af kommunerne er blevet forbedret med en skriftlig hotline i 2012 og
- At Ankestyrelsens principafgørelser er gjort mere praktisk anvendelige i den daglige administration i kommunerne.

Udover at forbedre borgerens retssikkerhed medfører sådanne initiativer erfaringsmæssigt også en nedgang i antallet af klagesager. Antallet af indkomne klagesager i de sociale nævn er faldet med 12 pct. fra 2011 til 2012. Det er rigtig positivt.

Formålet med L 158 om en forenklet klagestruktur er, som det fremgår af lovforslaget

- dels de udfordringer, som statsforvaltningerne står overfor, med hensyn til organisering, voksende sagsmængder og faldende bevillinger
- dels de ulemper for borgernes retssikkerhed, der er påpeget i et eksisterende klagesystem.

Der er i dag store forskelle i blandt andet sags-

behandlingstiden og sagsbehandlingspraksis fra region til region.

Det er et væsentligt mål med lovforslaget at sikre mere ensartet praksis og sagsbehandlingstid på tværs af landet, så det bliver uden betydning for sagsbehandlingen, hvor i landet borgeren bor.

Et særskilt mål er at forkorte sagsbehandlingstiden - ikke mindst i principielle sager, der nu kun skal behandles én gang. Alle kommuner vil på den måde få hurtigere besked om forståelsen af reglerne på områder, hvor der har været tvivl. Flere afgørelser kan på den måde træffes korrekt i 1. instans. Borgerne får dermed mindre behov for at klage, og det er for mig et meget vigtigt mål.

Også den generelle sagsbehandlingstid skal imidlertid nedsættes væsentligt med lovforslaget.

Samlingen af klagesagerne i Ankestyrelsen vil give mulighed for en mere fleksibel og effektiv udnyttelse af ressourcerne, bl.a. gennem specialisering. Samtidig skal færre sager mødebehandles. Det medfører en ressourcebesparelse. Og på den måde vil sagsbehandlingstiderne kunne nedsættes.

En større organisationsomlægning vil altid i et omfang nedsætte produktionen i en overgangsperiode.

Ved omlægningen af klagestrukturen skal der etableres et klagecenter i Aalborg frem mod 2016, og medarbejdere vil skulle flytte arbejdsplads og arbejdsopgaver.

Samtidig skal ophobede sagsbunker afvikles.

Vi kan derfor ikke forvente, at sagsbehandlingstiden falder drastisk fra den ene dag til den anden, når det forenkede klagesystem træder i kraft den 1. juli 2013

Statsforvaltningerne og Ankestyrelsen har imidlertid fokus på at minimere tab af viden og fokus i forbindelse med den kommende omstrukturering.

Samtidig øges rådgivningsindsatsen over for kommunerne for at reducere fejl, så borgerne kan få den korrekte afgørelse i første omgang.

Det er målsætningen i løbet af implementeringsperioden at nedsætte sagsbehandlingstiden væsentligt, så borgerne kan få hurtigere afgørelser.

Umiddelbart efter lovforslagets ikrafttræden vil Ankestyrelsen etablere en Task Force af sagsbehandlere, der får til opgave at nedbringe sagsbunkerne på de mest belastede sagområder fra nævnene. Der er afsat samlet 20 mio. kr. årligt til håndtering af sagsbunker og et stigende antal klagesager i statsforvaltningerne, herunder klagesager i de sociale nævn.

Jeg har derfor tillid til, at det forenkede klagesystem, når det er implementeret, vil indebære væsentlig kortere sagsbehandlingstider i klagesystemet, end vi ser i dag. Det vil få stor betydning for de borgere, som i dag kan komme i klemme i systemet.